

СТАНОВИЩЕ

**от доц. д-р Ганка Тодорова Чанева,
Биологически факултет, СУ „Св. Климент Охридски“**

**по конкурса за заемане на академична длъжност „Доцент“ по професионално
направление 4.3. Биологически науки (Генетика), обявен от ИБЕИ-БАН, ДВ, бр.
81/11.10.2022 г.**

Конкурсът е обявен за нуждите на секция "Мутагенеза от околната среда", отдел "Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология", ИБЕИ-БАН, с единствен кандидат – гл. ас. д-р Теодора Иванова Тодорова.

Д-р Теодора Иванова Тодорова е завършила ОКС Бакалавър, специалност Молекулярна биология в Биологическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2009 г., а през 2011 г. се дипломира като магистър по Генетика. През 2015 г. получава научната и образователна степен Доктор по 4.3. Биологически науки (Генетика) в ИБЕИ-БАН. От 2015 г. и досега д-р Теодора Тодорова работи последователно като асистент и гл. асистент в секция "Мутагенеза от околната среда", отдел "Екосистемни изследвания, екологичен риск и консервационна биология", ИБЕИ-БАН.

Д-р Теодора Тодорова е автор на 26 научни труда, от които 21 публикации в реферирани научни списания, с общ импакт фактор 17.806. Четири от научните статии са включени в дисертационния ѝ труд. В конкурса за доцент д-р Т. Тодорова участва с 10 публикации в реферирани списания с импакт фактор (общ IF 15.775); 8 в реферирани издания с SJR (общ SJR 1.35). Д-р Тодорова е съавтор при написването на 6 бр. учебници и учебни помагала. В 9 от статиите и монографиите по конкурса д-р Т. Тодорова е първи автор. Научните разработки на гл. ас. Т. Тодорова са представени на национални и международни научни форуми с 52 участия (доклада и постерни съобщения). Основната проблематика на нейните трудове е пряко свързана с темата на обявения конкурс и допринася за развитието на изследванията по даденото научно направление, за което свидетелстват забелязаните общо 58 цитирания в световната научна периодика, от които 39 са в списания с IF и са представени в конкурса за доцент.

Приносите в представената по конкурса научна продукция имат фундаментален и научно-приложен характер. Изследователската дейност на д-р Т. Тодорова включва скрининг за генотоксичност, мутагенност и канцерогенност на редица фактори от околната среда. Проведени са изследвания върху някои от механизмите на генотипната

и индуцираната устойчивост, като и върху профилактиката на антимуtagenезата чрез природни продукти.

- От съществено значение са резултатите, получени при използване на набор от тест системи – *Saccharomyces cerevisiae*, *Chlamydomonas reinhardtii* и *Chlorella vulgaris*, заедно с маркери с различни разрешителни възможности, което позволява да се извършва по-широк скрининг за канцерогенност, мутагенност и др.

- Новата информация, получена чрез комплексни микробиологични и молекулярни анализи върху различни тест-системи – *Chlorella*, *C. reinhardtii*, *S. cerevisiae* и нормални и туморни клетъчни линии от бозайници, допринася за изясняване на значението на физиологичното състояние, фазите на митотичния цикъл и химичната природата на тестваните съединения.

- Проведените изследвания върху защитния ефект на екстракти от *A. fruticosa*, *A. altissima*, *C. vulgare*, аминдалин и др., дават възможност да се извърши обширен анализ на ДНК-защитното, антигенотоксичното, антимуtagenното и антиканцерогенното им действие върху тест-системата *S. cerevisiae*. Това създава предпоставки за изясняване на някои от механизмите на действие на тези природни продукти

Научната дейност на д-р Т. Тодорова разширява и надгражда работата на секция „Мутагенеза от околната среда“ чрез успешното прилагане на нови моделни системи и нови методики за оценка на канцерогенния и антиканцерогенния потенциал на различни природни съединения.

Гл. ас. Т. Тодорова е ангажирана с преподавателска дейност в катедра „Генетика“, Биологически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ - общо 360 ч. аудиторна заетост. Тя извежда практически занятия по „Генетика на бактериите“, избираема дисциплина за студенти от специалности Молекулярна биология и Биотехнологии, и практически занятия по „Генетика“, задължителна дисциплина за студенти от специалност Биология, ОКС Бакалавър. Д-р Тодорова участва активно и в учебната работа на магистърските програми на катедра „Генетика“ с извеждането на практически занятия по „Генетика и селекция на микроорганизми“, задължителна дисциплина. До момента д-р Теодора Тодорова е ръководител на 5 успешно защитена дипломни работи и на 3 специализанти.

Значителна част от изследванията на гл. ас. Т. Тодорова са в резултат на участието в научни проекти - 11 национални и международни проекта, на 5 от които тя е ръководител. Експертната дейност на д-р Т. Тодорова включва участие в 2 експертни комисии в областта на науката и висшето образование, както и изготвянето на 35 рецензии за реномирани научни списания. Тя има сериозен опит в административната и организационна дейност на секцията по Мутагенеза от околната среда, на която в момента е и.д. ръководител. Член е на СУБ (секция Биология), National Postdoctoral Association и Genetics Society of America.

Считам, че д-р Теодора Тодорова има всички необходими качества на един млад и ерудиран учен, работещ активно за своето усъвършенстване и повишаване на научния си капацитет, включително и качествата на добър преподавател.

Заклучение. Представените материали по тематична насоченост и в наукометрично отношение отговарят напълно на областта на обявения конкурс, на изискванията на ЗРАСРБ и на препоръчителните критерии за професионално направление „Биологични науки“ на НС на ИБЕИ-БАН. Научният принос на д-р Т. Тодорова, участието ѝ в учебно-преподавателската дейност, както и личните ми впечатления за нея като утвърден специалист и преподавател, ми дават основание да изразя положителното си становище по отношение на кандидатурата ѝ за академичната длъжност “доцент”.

Като член на Научното жури по обявения конкурс препоръчвам на членовете на уважаемия Научен съвет на ИБЕИ-БАН да гласуват положително за избирането на гл. ас. д-р Теодора Иванова Тодорова на академична длъжност “**Доцент**” по професионално направление 4.3. Биологични науки (Генетика).

25.01.2023 г.

София

Подпис:

(доц. д-р Ганка Чанева)